

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2015 r.

Sąd Rejonowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Iwona Mazanka-Smogór

Protokolant: p.o. sekr. sąd. Ewa Kapela

po rozpoznaniu w dniu 10.06. oraz 18.09.2015 r. sprawy z oskarżenia Prokuratury Rejonowej w Koninie przeciwko:

A. M. zd. N., c. W. i J. zd. J., ur. (...) w K., zam. K.,

oskarżonej o to, że:

w dniu 23 grudnia 2013 roku w K. w siedzibie (...) S.A. przy ul. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 1907 zł w ten sposób, że w celu uzyskania dla siebie pożyczki zawierając umowę o limit pożyczkowy nr (...) przedłożyła jako autentyczne podrobione przez siebie zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) (...) (...) K. ul. (...) zawierające informacje o jej zatrudnieniu we wskazanej firmie na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2450 zł czym działała na szkodę C. service S.A. z/s w O.

tj. o przestępstwo określone w art. 286 § 1 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

I. Na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk warunkowo umarza postępowanie karne wobec **A. M.** za to, że w dniu 23 grudnia 2013 roku w K. w siedzibie (...) S.A. przy ul. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1000 zł w ten sposób, że w celu uzyskania dla siebie pożyczki, zawierając umowę o limit pożyczkowy nr (...) przedłożyła jako autentyczne podrobione przez siebie zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) (...) (...) K. ul. (...) zawierające informacje o jej zatrudnieniu we wskazanej firmie na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2450 zł; nie mając możliwości wywiązania się w całości z obowiązku spłaty zaciągniętej pożyczki, czym działała na szkodę (...) S.A. z/s w O., przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi, to jest przestępstwa z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 270 § 2a kk w zw. z art. 11 § 2 kk na okres 2 (dwóch) lat próby.

II. Na podstawie art. 67 § 3 kk w zw. z art. 39 pkt 7 kk orzeka wobec oskarżonej świadczenie pieniężne w wysokości 300 (trzysta) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

III. Na podstawie art. 44 § 1 kk orzeka przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych zapisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr 1/14 na karcie 50 pod pozycjami 1 i 2 poprzez pozostawienie ich w aktach sprawy.

IV. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. „o opłatach w sprawach karnych” zwalnia oskarżoną w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w tym opłaty.

V. Na podstawie § 2 ust. 1 - 3 i § 14 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata K. K. kwotę 619,92 zł

(sześćset dziewiętnaście złotych dziewięćdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonej.

Iwona Mazanka-Smogór

sygn. akt II K 311/15

UZASADNIENIE

Mając na uwadze treść wniosku obrońcy oskarżonej oraz treść przepisu art. 424 § 3 kpk w zw. z art. 423 § 1a kpk zakres uzasadnienia ograniczono do podstawy prawnej wyroku oraz jego konsekwencji prawnych.

W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że oskarżona A. M. zachowaniem swoim polegającym na tym, że w dniu 23 grudnia 2013 roku w K. w siedzibie (...) S.A. przy ul. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadziła (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1000 zł w ten sposób, że w celu uzyskania dla siebie pożyczki, zawierając umowę o limit pożyczkowy nr (...) przedłożyła jako autentyczne podrobione przez siebie zaświadczenie o zatrudnieniu w firmie (...) (...) (...) K. ul. (...) zawierające informacje o jej zatrudnieniu we wskazanej firmie na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2450 zł; nie mając możliwości wywiązania się w całości z obowiązku spłaty zaciągniętej pożyczki, czym działała na szkodę (...) S.A. z/s w O., przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi; dopuściła się przestępstwa z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 270 § 2a kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Przestępstwo oszustwa opisane w art. 286 § 1 kk polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez wprowadzenie jej w błąd albo wyzyskanie błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsięwziętej czynności i jest motywowane celem korzyści majątkowej. Istota tego przestępstwa polega więc na posłużeniu się fałszem jako czynnikiem sprawczym, który ma doprowadzić pokrzywdzonego do podjęcia niekorzystnej decyzji majątkowej. Oskarżona zawierając z przedstawicielem (...) S.A. z/s w O. umowę o limit pożyczkowy i przedstawiając podrobione zaświadczenie o jej zatrudnieniu i wysokości zarobków w firmie (...) M. J. doprowadziła go do mylnego wyobrażenia o istniejącym stanie rzeczy, a co za tym idzie co do możliwości wywiązania się z przyjętego zobowiązania zwrotu pożyczki. Już z samych wyjaśnień oskarżonej wynikało bowiem, że jej ówczesna sytuacja materialna była bardzo trudna, a co za tym idzie – uzasadnione jest wnioskowanie, że nie miała ona możliwości, aby w całości zwrócić pożyczkę.

W tym miejscu należy podkreślić, że przepis art. 286 § 1 kk nie wymaga aby dla wprowadzenia w błąd sprawca podejmował szczególne czynności polegające na działaniu podstępny lub chytrym. Dla uznania, iż mamy do czynienia z wprowadzeniem w błąd wystarczające jest każde jakiegokolwiek działanie, które może doprowadzić do powstania błędnego wyobrażenia o rzeczywistości u osoby rozporządzającej mieniem. (Kodeks Karny, Część szczególna, pod redakcją Andrzeja Zolla, Zakamczyce 1999, str.154).

Dodać należy, że o zamiarze sprawcy jeśli chodzi o czyn z art. 286 § 1 kk, należy wnioskować nie tylko z jego zachowania w momencie zawarcia umowy, ale wnioski co do tej kwestii można wyciągnąć na podstawie jego zachowań podjętych po jej zawarciu. Zamiar ten można wykazywać eksponując stronę przedmiotową jego zachowania. O ile dla ustalenia złego zamiaru sprawcy wyłudzenia mienia liczą się tylko zaszłości z czasu popełnienia przestępstwa, to zdarzenia późniejsze muszą być pomocne w dokonaniu ustaleń zamiaru. W związku z powyższym, w tym miejscu należy zwrócić uwagę na takie zachowania oskarżonej, jak unikanie kontaktu z przedstawicielami firmy (...), gołosłowne wskazywanie kolejnych terminów spotkań i kolejnych terminów wpłat rat pożyczki. Oskarżona już w momencie zawarcia umowy zdawała sobie sprawę z tego, że jej sytuacja materialna nie pozwala na wywiązanie się z obowiązku zwrotu pożyczki w kwocie, na jaką pożyczka została zaciągnięta; a okoliczność tę potwierdziły wskazane wyżej jej zachowania.

W tym miejscu podkreślić należy, że mając na uwadze wysokość zaciągniętej pożyczki, Sąd ustalił, że oskarżona doprowadziła pokrzywdzoną firmę do rozporządzenia mieniem w kwocie 1000 zł, a nie jak błędnie wskazano w akcie oskarżenia – w kwocie 1907 zł.

Jak wskazano wyżej, zawierając umowę o limit pożyczkowy, oskarżona posłużyła się zaświadczeniem o zatrudnieniu i zarobkach, które sama wypisała i na którym podrobiła podpis właściciela firmy – męża J. M. W ten sposób oskarżona wypełniła znamiona przestępstwa z art. 270 § 1 kk. Nie ulega wątpliwości, że podpisanie się przez oskarżoną na wskazanym wyżej zaświadczeniu imieniem i nazwiskiem J. M., stanowiło podrobienie tego zaświadczenia. Dokument jest bowiem podrobiony wówczas, gdy nie pochodzi od osoby w której imieniu został sporządzony. Podpisanie innej osoby jej nazwiskiem na dokumencie mającym znaczenie prawne, nawet za zgodą tej osoby, stanowi przestępstwo” (wyrok z dnia 9 września 2002 r. V KKN 29/01 niepubl., por też. wyrok SN z dnia 8 października 1979 r. I KR 247/79, OSNPG z 1980 r. nr 2, poz. 22).

Nie budziło przy tym wątpliwości, mając na uwadze kodeksową definicję dokumentu (art. 115 § 14 kk) zgodnie, z którą dokumentem jest każdy przedmiot lub inny zapisany nośnik informacji, z którym jest związane określone prawo, albo który ze względu na zawartą w nim treść stanowi dowód prawa, stosunku prawnego lub okoliczności mającej znaczenie prawne; że wskazane wyżej zaświadczenie, jest dokumentem w rozumieniu art. 270 § 1 kk.

Mając na uwadze okoliczności podmiotowe i przedmiotowe zarzucanego oskarżonej czynu, Sąd przyjął, że jej zachowanie stanowiło wypadek mniejszej wagi. Na takie ustalenia Sądu wpłynęło to, że kwota zaciągniętej pożyczki nie była znaczna, a oskarżona była w stanie częściowo wywiązać się z obowiązku jej zwrotu (co zresztą uczyniła). Odnosząc się natomiast do podrobienia dokumentu, Sąd miał na uwadze, że jak wynikało z wyjaśnień oskarżonej, których wiarygodność nie została w tym zakresie obalona, oskarżona pomagała mężowi w prowadzeniu wskazanej w zaświadczeniu działalności gospodarczej.

W tym miejscu należy wskazać, że z opisu przypisanego oskarżonej czynu wyeliminowano art. 297 § 1 kk albowiem (...) S.A. jako instytucja działająca na podstawie przepisów prawa cywilnego, nie mieści się w katalogu podmiotów wskazanych w tym przepisie.

Na tle przedstawionych wyżej okoliczności, nie budziło także wątpliwości, że oskarżona działała w zamiarze bezpośrednim popełnienia przypisanego jej czynu, a na zamiar ten jednoznacznie wskazywał sposób jej zachowania i okoliczności, w jakich miało ono miejsce.

Wszystkie wskazane wyżej okoliczności pozwalają zatem na stwierdzenie, że oskarżona wypełniła znamiona zarówno strony przedmiotowej, jak i podmiotowej czynu z art. 286 § 1 i 3 kk w zw. z art. 270 § 2a kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Nie budzi także wątpliwości wina oskarżonej, która jako osoba dorosła, w pełni poczytalna, była świadoma bezprawności swego zachowania.

Uznając oskarżoną za winną wskazanego wyżej czynu, Sąd podjął decyzję o warunkowym umorzeniu niniejszego postępowania. Zgodnie z treścią art. 66 § 1 kk Sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Warunkowego umorzenia nie stosuje się do sprawcy przestępstwa zagrożonego karą przekraczającą 5 lat pozbawienia wolności (art. 66 § 2 kk). Warunkowe umorzenie następuje na okres próby, który wynosi od roku do 3 lat i biegnie od uprawomocnienia się orzeczenia (art. 67 § 1 kk).

Czyny z art. 286 § 3 kk oraz z art. 270 § 2a kk zagrożone są karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Jak wyżej wskazano, okoliczności popełnienia przez oskarżoną opisanego wyżej czynu nie budzą wątpliwości. Oskarżona nie była dotychczas karana.

Oceniając stopień winy i społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonej czynu nie można było pominąć okoliczności tego czynu. Jak wskazano wyżej, kwota zaciągniętej przez oskarżoną pożyczki nie była znaczna. Nie budziło także

wątpliwości, że do popełnienia przestępstwa zmusiła oskarżoną trudna sytuacja materialna. Sąd miał także na uwadze, że oskarżona w dużej części wywiązała się z obowiązku spłaty kwoty pożyczki, a obecnie czyni starania celem całkowitego wywiązania się z wynikających z umowy zobowiązań.

Wszystkie wskazane wyżej okoliczności doprowadziły Sąd do przekonania, że wina i społeczna szkodliwość czynu oskarżonej nie były znaczne, a co za tym idzie, że zasadnym będzie warunkowe umorzenie niniejszego postępowania.

Oskarżona prowadzi ustabilizowany tryb życia i można przyjąć, że popełnienie przez nią czynu zabronionego miało charakter epizodyczny, a nie było wynikiem jej postawy wobec obowiązującego porządku prawnego, a co za tym idzie, że pomimo warunkowego umorzenia postępowania, będzie przestrzegała porządku prawnego, w szczególności nie popełni w przyszłości więcej przestępstw.

Uznając, że zachodzą podstawy do warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonej, Sąd doszedł do wniosku, że minimalny - roczny okres próby nie będzie wystarczającym dla weryfikacji prognozy kryminologicznej postawionej wobec oskarżonej, a koniecznym dla umocnienia jej w postępowaniu zgodnym z prawem będzie okres 2 lat próby. Na taką decyzję sądu wpłynął przede wszystkim fakt, że zachowanie oskarżonej wyczerpało znamiona dwóch przepisów ustawy karnej. Sąd miał także na uwadze charakter popełnionego przez oskarżoną czynu, godzącego w istotne dobro, jakim jest mienie. Należy pamiętać, że przestępstwa oszustwa należą do przestępstw o wysokim ciężarze gatunkowym. Pomimo okoliczności faktycznych przemawiających za zastosowaniem warunkowego umorzenia postępowania należy z całą stanowczością potępić tego typu zachowanie, jakie podjęła oskarżona. Dwuletni okres próby pozwoli zatem oskarżonej wykazać, iż niniejsze postępowanie miało dla niej również walor edukacyjny i nie naruszy ona w żaden sposób porządku prawnego.

Sąd uznał zatem, że określenie okresu próby na poziomie minimalnym nie spełniłoby swojego celu. Byłby to zbyt krótki okres, aby zweryfikować pozytywną prognozę kryminologiczną wobec oskarżonej.

Zgodnie z art. 67 § 3 kk umarzając warunkowo postępowanie karne, sąd może orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 kk.

Sąd uznał za zasadne orzeczenie od oskarżonej świadczenia pieniężnego, o którym mowa w powołanych wyżej przepisach. Orzeczenie to przyczyni się do wzmocnienia siły oddziaływania wyroku, będzie przy tym dodatkowym bodźcem służącym powstrzymaniu oskarżonej od powrotu do przestępstwa. Sięgnięcie po wskazany wyżej środek karny jest tym bardziej uzasadnione, że wskutek warunkowego umorzenia postępowania oskarżona nie poniosłaby żadnej dolegliwości za swój czyn. Rozstrzygając w przedmiocie wysokości orzeczonego świadczenia sąd miał na względzie, iż dla swej skuteczności powinno ono być odczuwalne dla oskarżonej, zarazem nie może ono przewyższać jej możliwości finansowych i narażać jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. W konsekwencji sąd uznał, że wysokość orzeczonego od oskarżonej świadczenia pieniężnego powinna wynieść 300 złotych.

SSR Iwona Mazanka - Smogór